

คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติเรก ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๕/๒๕๕๕

วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด กรณีพันตำรวจโท สานิตย์ สุรัมย์ ใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ผู้ร้อง เสนอคำร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีพันตำรวจโท สานิตย์ สุรัมย์ (ผู้ถูกร้อง) ใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง และเอกสารประกอบคำร้องได้ความว่า ผู้ถูกร้องได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ (๑๘) โดยผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ พร้อมเอกสารต่อผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ (๕) ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๒๕๒ ซึ่งผู้ถูกร้องเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๒ จึงต้องยื่นบัญชี ฯ ภายในวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๒ พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ จะต้องยื่นบัญชี ฯ ภายในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ และจะต้องยื่นบัญชี ฯ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ภายในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๓ แต่ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชี ฯ ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวทั้ง ๓ กรณี

สำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องชี้แจง แต่ผู้ถูกร้องไม่ชี้แจง คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง มีมติแปลเสียงว่าผู้ถูกร้องใจไม่ยื่นบัญชี ฯ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

พิจารณาแล้วเห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง มีมติว่า ผู้ถูกร้องใจไม่ยื่นบัญชี ฯ และเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด นั้น เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นตามมาตรา ๒๕๒ หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีกระทำความผิดดังกล่าว แล้วแต่กรณี และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง” จึงเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญรับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

ผู้ถูกร้องมีหนังสือชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยรับว่าได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ และไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องจริง เพราะเหตุว่าไม่เคยได้อ่านหรือศึกษารัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมาก่อนเลย และตลอดเวลาที่ดำรงตำแหน่งนั้น ไม่เคยมีเจ้าหน้าที่ของกระทรวงคมนาคมหรือผู้ใดมาแจ้งให้ทราบว่าคุณถูกร้องเป็นข้าราชการการเมือง และต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ผู้ถูกร้องจึงไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องนับตั้งแต่เข้ารับตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน และผู้ถูกร้องขอยอมรับผิดทุกประการ

พิจารณาแล้ว เมื่อได้ความจากผู้ร้องและผู้ถูกร้องว่า ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งเป็นผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ดังนั้น ผู้ถูกร้องจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคหนึ่ง (๕) ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง... (๕) ข้าราชการการเมืองอื่น” โดยผู้ถูกร้องต้องยื่นบัญชี ฯ ภายในกำหนดเวลาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ ซึ่งบัญญัติว่า “บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๒๕๑ ให้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้ (๑) ในกรณีที่เป็น การเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง (๒) ในกรณีที่เป็น การพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง ฯลฯ” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย” เกี่ยวกับกรณีนี้ ผู้ร้องได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริงสองครั้ง โดยผู้ถูกร้องเป็นผู้รับหนังสือทั้งสองฉบับดังกล่าวด้วยตนเอง แต่มิได้ชี้แจงเหตุผลที่ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องยังได้ชี้แจงยอมรับต่อศาลรัฐธรรมนูญด้วย

พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องจะอ้างความไม่รู้ ไม่เคยอ่านรัฐธรรมนูญหรือศึกษารัฐธรรมนูญ มาอ้างเพื่อให้เห็นว่าผู้ถูกร้องไม่ได้ตั้งใจไม่ยื่นบัญชี ฯ หาได้ไม่ เพราะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย จึงเชื่อว่าผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ ตามที่ผู้ร้องมีมติจริง

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พันตำรวจโท สานิตย์ สุรัมย์ ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

พลโท จุล อติเรก
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ